

معاونت پژوهش

به نام خدا

شورا اخلاق پژوهش

یادماندگی از خاندان جهان و اعتماد به این که عالم محضر خداست و بخواهد تا ابد بر اعمال انسان در مملکت پادشاهی داشته تمام بلند دانش و پژوهش و نظریه است جایگاه دانشگاه در اسلامی فرهنگ و تمدن بشری ما را تعیین و اطمینان و اطمینان برنت علمی و احصای برنت علمی و احصای دانشگاه آژولوا اسلامی متعهد می گردیم
اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نمی کنیم:

- ۱- اصل براست: التزام بر برات جویی از حرکت زرقار غیر خردای و اعلام موضع نسبت به کسانی حوزه علم و پژوهش را به بلای غیر علمی می آید.
- ۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تعدد به ایتاب از حرکت جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجسزات و منابع در اختیار.
- ۳- اصل ترویج: تعدد رواج و دانش و اساز نتایج تحقیقات و انتقال آن به بکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام: تعدد رعایت حریم بود حرمت بود انجام تحقیقات و رعایت جانب تعدد و خودداری از حرکت حرمت شکنی.
- ۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۶- اصل رازداری: تعدد رعایت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمانها و کشور و کجای افراد و نهادی مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از حرکت پنهان سازی حقیقت.
- ۸- اصل باکیت بادی و ممنوعی: تعدد رعایت کامل حقوق بادی و ممنوعی دانشگاه و کجای بکاران پژوهش.
- ۹- اصل منابع ملی: تعدد رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کجای مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی گروه علوم تربیتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

گرایش: برنامه ریزی درسی

عنوان :

بررسی تأثیر صلاحیت های شغلی معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان پایه

چهارم براساس داده های پرلز ۲۰۰۶

استاد راهنما:

دکتر عزیزا... تاجیک اسمعیلی

استاد مشاور :

دکتر علی اصغر کاکوجویباری

پژوهشگر :

مریم اسماعیلی برزی

تابستان ۹۱

تقدیم

مهربانیهایتان راهیچ قلم و اندیشه ای نخواهد توانست به تصویر کشد، پیشکش به خانواده عزیزم

تشکر

حمد و سپاس بیکران خداوند سبحان را که توفیق انجام این پژوهش را به بنده عطا فرمود و این مسیر نبود جز با راهنمایی استاد گرانقدر و ارجمند جناب آقای دکتر عزیزالله تاجیک اسمعیلی که به جای اندیشه‌ها، اندیشیدن را به من آموختند کمال تشکر و امتنان را دارم.

از استادگرامی جناب آقای دکتر علی اصغر کاکی و جویباری که در مراحل تدوین پایان نامه با نهایت بزرگواری و با نظرات ارزشمند مراد را انجام مشاوره این پژوهش یاری نمودند، تشکر و قدردانی

می نمایم.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب مریم اسماعیلی برزی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۸۰۶۴۹۷۶۶۰۰ در رشته برنامه ریزی درسی که در تاریخ ۹۱/۶/۱۶ از پایان نامه خود تحت عنوان بررسی تأثیر صلاحیت های شغلی معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان پایه چهارم براساس داده های پرلز ۲۰۰۶ با کسب نمره ۱۷/۵ و درجه بسیارخوب دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در موارد که دستاوردهای علمی و پژوهشیدیدگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه و موسسا آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ ۱۶/۶/۹۱

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم **مریم اسماعیلی برزی** از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۷/۵

بحروف هفده ونیم و با درجه **بسیارخوب** مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی
دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی

XX

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۶۰۳۸۹۲۰۳۷
عنوان پایان نامه: عنوان بررسی تأثیر صلاحیت های شغلی معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان پایه چهارم براساس داده های پرلز ۲۰۰۶		
نام و نام خانوادگی دانشجو: مریم اسماعیلی برزی	تاریخ شروع پایان نامه: نیمسال دوم ۹۰-۸۹	تاریخ اتمام پایان نامه: نیمسال دوم ۹۱-۹۰
شماره دانشجویی: ۸۸۰۶۴۹۷۶۶۰۰		
رشته تحصیلی: برنامه ریزی درسی		
استاد/استادان راهنما: دکتر عزیزالله تاجیک اسماعیلی		
استاد/استادان مشاور: دکتر علی اصغر کاکوجویباری		
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده):		
<p>پژوهش حاضر به بررسی تأثیر صلاحیت های معلم بر سوادخواندن دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی براساس داده های پرلز ۲۰۰۶ می پردازد. این پژوهش به ۵ فرضیه، که تأثیر رضایت شغلی، مهارت های آموزشی، مطالعه مؤثر معلم و سابقه تدریس و آموزش های دوره تربیت معلم و ضمن خدمت که معلمان دریافت کرده اند بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان را از طریق بررسی داده های پرلومی پردازد. جامعه آماری این پژوهش که طبق آمار تعداد ۲۴۰ مدرسه با ۵۴۱۱ دانش آموز بامیانگین سنی ۱۰/۲ سال برای شرکت در آزمون پرلز ۲۰۰۶ انتخاب شدند، که همگی دانش آموزان پایه چهارم بودند. پژوهش از نوع علی مقایسه ای و ابزار اندازه گیری، پرسشنامه معلم آزمون پرلز می باشد و تجزیه و تحلیل یافته ها از طریق تحلیل داده های گردآوری شده و اثبات بررسی پژوهش از آزمون های رگرسیون تک متغیری و رگرسیون چندمتغیری و تحلیل واریانس انجام شده است. یافته ها حاکی است تأثیر رضایت شغلی معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان معنادار نبوده است. تأثیر مهارتهای آموزش های معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان معنادار نبوده است. تأثیر مطالعه مؤثر معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان معنادار نبوده است. تأثیر سابقه تدریس معلم، سابقه تدریس معلم در پایه چهارم سابقه تدریس معلم در آن کلاس بررسی گردید که معنادار بود. به خصوص سابقه کلی تدریس معلم تأثیر بیشتری بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان داشت. تأثیر دوره تربیت معلم و ضمن خدمت معلمان بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان معنادار بود. همچنین نتایج حاکی از این بود که هرچه سابقه تدریس معلم به خصوص سابق کلی تدریس معلم بیشتر باشد پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان نیز بیشتری شود و دوره های تربیت معلم و ضمن خدمت که معلم در ارتباط با کار خود می بیند، باعث افزایش صلاحیت حرفه ای او و پیشرفت دانش آموزان می گردد و رضایت شغلی معلم، مهارت های آموزشی و مطالعه مؤثر معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموز تأثیر ندارد.</p>		

مناسب است تاریخ و امضا:

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

مناسب نیست

صفحه	فهرست مطالب
۱	فصل ۱ .....
۲	۱-۱- مقدمه .....
۴	۱-۲- بیان مسئله .....
۸	۱-۳- اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن .....
۹	۱-۴- اهداف تحقیق .....
۹	۱-۴-۱- اهداف کلی .....
۹	۱-۴-۲- اهداف جزئی .....
۱۰	۱-۵- سوالات یا فرضیه های تحقیق .....
۱۰	۱-۵-۱- مدل تحقیق .....
۱۰	۱-۵-۲- متغیرها و واژه های کلیدی .....
۱۰	۱-۶- تعاریف نظری و عملیاتی .....
۱۰	۱-۶-۱- تعاریف نظری .....
۱۳	۱-۶-۲- تعاریف عملیاتی .....
۱۵	۱-۷- روش تحقیق .....
۱۵	۱-۸- جامعه آماری .....
۱۵	۱-۹- حجم نمونه .....
۱۶	فصل ۲ .....
۱۷	۲-۱- مقدمه .....
۱۸	۲-۲- مفهوم صلاحیت .....
۱۹	۲-۳- رکن های صلاحیت .....

- ۲-۴- صلاحیت‌های اجتماعی و تعلیم و تربیت ۲۰
- ۲-۵- نقش معلم ۲۰
- ۲-۶- انواع صلاحیت‌ها ۲۱
- ۲-۷- معلم و بررسی برنامه درسی ۲۲
- ۲-۸- تأثیر معلم بر برنامه درسی پنهان ۲۳
- ۲-۸-۱- الف- مفهوم برنامه درسی پنهان ۲۳
- ۲-۸-۲- ب- نقش معلم در برنامه درسی پنهان ۲۴
- ۲-۹- نقش مطالعه در صلاحیت‌های معلم ۲۵
- ۲-۱۰- معلم و حوزه تخصصی ۲۶
- ۲-۱۱- دانش تخصصی و آموزش محتوا ۲۸
- ۲-۱۲- سه مولفه خواندن ۲۹
- ۲-۱۲-۱- مولفه اول خواندن به منظور درک ۲۹
- ۲-۱۲-۲- مولفه دوم: کلمات پربسامد ۳۰
- ۲-۱۲-۳- مولفه سوم: ارتباط حرف- صدا ۳۰
- ۲-۱۳- مدل تکاملی خواندن ۳۲
- ۲-۱۴- رویکردهای خواندن ۳۳
- ۲-۱۵- رویکردهای شناختی ۳۶
- ۲-۱۶- رویکردهای ساخت‌گرایی اجتماعی ۳۹
- ۲-۱۷- روشهایی در زمینه آموزش خواندن ۴۰
- ۲-۱۸- معرفی کتاب داستان برای کودکان ۴۰
- ۲-۱۹- کمک به کودکان جهت استفاده راهنماها ۴۲

- ۲۰-۲- رشد راهکارهای خودیاری کودکان..... ۴۳
- ۲۱-۲- سه مطلب مهم در ارتباط با خواندن ۴۴
- ۲۱-۲-۱-شکیبایی..... ۴۵
- ۲۱-۲-۲- رهنمود دادن..... ۴۶
- ۲۱-۲-۳- پرلز چیست ؟ ۴۷
- ۲۲-۲- سوالات پرلز ۴۸
- ۲۳-۲- تعریف سوادخواندن ۴۸
- ۲۴-۲- ابعادسوادخواندن ۴۸
- ۲۴-۲-۱- الف- پژوهش‌های داخلی..... ۴۹
- ۲۴-۲-۲- ب- پژوهش‌های خارجی ۵۳
- ۲۵-۲- خلاصه..... ۵۸
- فصل ۳..... ۵۹
- ۳-۱- مقدمه..... ۶۰
- ۳-۲- روش شناسی پژوهش..... ۶۰
- ۳-۳- جامعه آماری ۶۰
- ۳-۴- نمونه آماری و روش نمونه گیری ۶۱
- ۳-۵- حجم نمونه ۶۱
- ۳-۶- ابزارپژوهش..... ۶۱
- ۳-۷- مقیاس های پژوهش..... ۶۳
- ۳-۸- متغیرهای مستقل ووابسته..... ۶۳
- ۳-۹- روش و ابزارگردآوری اطلاعات..... ۶۳

- ۳-۱۰- روش تجزیه و تحلیل داده ها ۶۴
- فصل ۴..... ۶۵
- ۴-۱- مقدمه ۶۶
- ۴-۲- الف- توصیف داده ها ۶۷
- ۴-۲-۱- بررسی نرمال بودن داده ها..... ۶۷
- ۴-۳- ب- تحلیل فرضیه های پژوهش..... ۷۶
- ۴-۳-۱- تحلیل فرضیه ۱-رضایت شغلی معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان تأثیر دارد. ۷۶
- ۴-۳-۲- تحلیل فرضیه ۲-مهارت آموزشی معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان تأثیر دارد. ۷۸
- ۴-۳-۳- تحلیل فرضیه ۳-مطالعه مؤثر معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان تأثیر دارد ۸۰
- ۴-۳-۴- تحلیل فرضیه ۴-سابقه تدریس معلم بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان تأثیر دارد.. ۸۲
- ۴-۳-۵- تحلیل فرضیه ۵-آموزش های دوره تربیت معلم و ضمن خدمت که معلمان دریافت کرده اند بر پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان تأثیر دارد..... ۸۶
- فصل ۵..... ۸۸
- ۵-۱- مقدمه..... ۸۹
- ۵-۲- خلاصه بحث ۸۹
- ۵-۳- نتیجه گیری..... ۹۴
- ۵-۳-۱- فرضیه اول پژوهش : رضایت شغلی معلم..... ۹۴
- ۵-۳-۲- فرضیه دوم پژوهش : مهارت های آموزشی معلم..... ۹۴
- ۵-۳-۳- فرضیه سوم پژوهش : مطالعه مؤثر معلم..... ۹۵
- ۵-۳-۴- فرضیه چهارم پژوهش : سابقه تدریس معلم..... ۹۶
- ۵-۳-۵- فرضیه پنجم پژوهش : آموزش های دوره تربیت معلم و ضمن خدمت..... ۹۶

۹۷	..... ۴-۵- پیشنهادات
۹۷	..... ۱-۴-۵- پیشنهادات پژوهشی
۹۸	..... ۲-۴-۵- پیشنهادات اجرایی
۱۰۱	..... ۵-۵- محدودیت ها
۱۰۲	..... منابع
۱۰۷	..... پیوست ها

فهرست جداول:

- جدول (۱-۴) شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر (رضایت شغلی) ۶۷
- جدول (۲-۴) شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر (مهارت های آموزشی) ۶۸
- جدول (۳-۴) شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر مطالعه مؤثر معلم ۷۰
- جدول (۴-۴) شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر (سابقه تدریس معلم) ۷۱
- جدول (۵-۴) شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر (آموزش های دوره تربیت معلم و ضمن خدمت که معلمان دریافت کرده اند) ۷۳
- جدول (۶-۴) شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر (سوادخواندن دانش آموزان) ۷۴
- جدول (۷-۴) نتایج تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی رضایت شغلی معلم ۷۶
- جدول (۸-۴) نتایج ضرایب تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی رضایت شغلی معلم ۷۷
- جدول (۹-۴) نتایج تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی مهارت های آموزشی معلم ۷۸
- جدول (۱۰-۴) نتایج ضرایب تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی مهارت های آموزشی معلم ۷۹
- جدول (۱۱-۴) نتایج تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی مطالعه مؤثر معلم ۸۰
- جدول (۱۲-۴) نتایج ضرایب تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی مطالعه مؤثر معلم ۸۱

- جدول (۴-۱۳) نتایج تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی سابقه
تدریس معلم..... ۸۲
- جدول (۴-۱۴) نتایج ضرایب تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی
سابقه تدریس معلم..... ۸۳
- جدول (۴-۱۵) نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی سابقه
تدریس معلم..... ۸۴
- جدول (۴-۱۶) نتایج ضرایب تحلیل رگرسیون چند متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی
سابقه تدریس معلم..... ۸۵
- جدول (۴-۱۷) نتایج تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی
آموزشهای دوره تربیت معلم وضمن خدمت که معلمان دریافت کرده اند..... ۸۶
- جدول (۴-۱۸) نتایج ضرایب تحلیل رگرسیون یک متغیره پیشرفت سوادخواندن دانش آموزان از روی
آموزشهای دوره تربیت معلم وضمن خدمت که معلمان دریافت کرده اند..... ۸۷

فهرست نمودارها:

- نمودار ۱ هیستوگرام توزیع توزیع متغیر رضایت شغلی ۶۸
- نمودار ۲ هیستوگرام توزیع توزیع متغیر مهارت آموزشی ۶۹
- نمودار ۳ هیستوگرام توزیع توزیع متغیر مطالعه مؤثر معلم ۷۰
- نمودار ۴ هیستوگرام توزیع توزیع متغیر سابقه تدریس معلم ۷۲
- نمودار ۵ هیستوگرام توزیع توزیع متغیر (آموزش های دوره تربیت معلم و ضمن خدمت معلم) ۷۳
- نمودار ۶. هیستوگرام توزیع توزیع متغیر « سوادخواندن دانش آموزان» ۷۵

فصل اول

کلیات

۱-۱- مقدمه :

آموزش و پرورش کلید تغییر مسیر جهانی است و اگر بخواهیم تغییری در زندگی اجتماعی به وجود آوریم باید از مدرسه آغاز کنیم. اگر بخواهیم تغییری را از مدرسه شروع کنیم، بی تردید باید از معلم شروع کنیم و مهم اینکه هیچ اصلاحی نمی تواند بدون همکاری و مشارکت فعال معلمان به انجام رسد. (سید تفرشی خامنه، ۱۳۸۹)

امروزه معلم اساسی ترین عنصر در آموزش و پرورش است و میزان صلاحیت، کارآمدی و علاقه مندی و تسلط حرفه ای و مطلع بودن وی تعیین کننده فرایند یاددهی و یادگیری است و باید بر این اعتقاد بود که مهمترین عامل موفقیت یا ضعف نظام های آموزشی، شاخصه معلمان شایسته و ماهر است. زیرا معلمی حرفه تخصصی است و صلاحیت های اخلاقی، اجتماعی و فنی توأم با مهارت های انسانی و ادراکی رامی طلبد. (ماریاتورس، ۲۰۰۲)

معلم با صلاحیت ساختار رشته خودرامی شناسد و این دانش به آنان توانایی ساختن نقشه هایی از مسیر شناختی رامی دهد که راهنمایی است برای تکالیفی که به دانش آموزان می دهند، روشی که برای ارزیابی پیشرفت دانش آموزان به کار می برند و انواع پرسش و پاسخ هایی که در کلاس درس مطرح می کنند. (شورای تحقیقات ملی ، ۱۹۹۹ به نقل از سانتراک)

یک معلم خوب در هر رشته ای از دانش آموزان پرسش هایی می کند که کنجکاوی آنان را برانگیزاند، آنان را به فراتر رفتن از سطح یک موضوع و درک عمیق آن تشویق کند. او به تفاوت های فردی در یادگیری دانش آموزان توجه می کند. (سانتراک، ۲۰۰۰)

یکی از موضوعات یادگیری که باید یک معلم با صلاحیت و حرفه ای به آن توجه کند یادگیری خواندن می باشد که یکی از ارکان زبان آموزی است. مهارت خواندن یکی از مهمترین نیازهای یادگیری دانش آموزان در زندگی امروز است. (توحیدلو، ۱۳۸۳)

مشکلات زبان می تواند زمینه ساز مشکلات شدید یادگیری تحصیلی باشد. (هالاها، کافمن، ترجمه ماهر، ۱۳۷۱)

مطالعات زیادی در دیگر کشورهای مرتبط با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و پیشرفت سوادخواندن و عوامل مؤثر بر آن انجام شده است. انجمن بین المللی پیشرفت سوادخواندن IEA (پرلز)، چرخه منظمی از مطالعه سوادخواندن کودکان و عوامل مرتبط با یادگیری آن را در کشورهای سراسر دنیا اجرامی کند. این انجمن بر روی پیشرفت مهارت خواندن کودکان پایه چهارم و تجارب آن ها برای یادگیری خواندن در خانه و مدرسه متمرکز است. سوادخواندن تحت عنوان «مهارت و توانایی درک و استفاده از صورت های مختلف نوشتاری مورد نیاز جامعه و یا ارزشمند برای افراد. نوآموزان می توانند معنای متون مختلف را دریابند. نتایج منتشر شده جهانی مطالعه پرلز نشان می دهد که بین تحصیلات والدین، میزان مطالعه والدین، نگرش اولیا به خواندن، نگرش دانش آموز نسبت به خود به عنوان یک مطالعه کننده خوب و آموزش دبستان و پیش از دبستان با پیشرفت سوادخواندن همبستگی مثبتی وجود دارد. در سطح ایران نیز تحقیقات نشان داده است که عواملی چون ویژگی های دانش آموز مانند خودپنداره، مدرسه و آموزش معلم، نگرش دانش آموز نسبت به خواندن، نگرش اولیا نسبت به خواندن، صحبت کردن به فارسی در خانه، میزان مطالعه والدین، سطح تحصیلات و رابطه میان خانه و مدرسه با پیشرفت سوادخواندن مرتبط است. همچنین دانش آموزانی که هر روز یا تقریباً هر روز بیرون از مدرسه، داستان یا رمان می خوانند نسبت به دانش آموزانی که هیچ وقت یا تقریباً هیچ وقت داستان نمی خوانند، عملکرد بهتری دارند. (کریمی، ۱۳۸۷، ص ۲۶)